

Fa 50 anys, la visita d'Horta a Picasso

Xavier Garcia
escriptor

Mentre moltíssima gent d'aquest país es manifestava dilluns contra la Sentència al Procés, jo m'entretenia recordant coses del passat, de fa 50 anys, en ple franquisme, quan també hi havia grans manifestacions, que eren igualment apallissades, com les d'aquests dies, per la policia, la "nacional" d'Espanya i la nacional nostra.

Entre les coses del passat que passaven hi havia, el setembre de 1969 (ara ha fet 50 anys), la visita que les màximes autoritats d'Horta de Sant Joan (Terra Alta), l'alcalde Joaquim (Ximo) Cortés i el tinent d'alcalde Joaquim Ferràs Boix, van fer al sud de França per saludar Picasso, fer-li saber que aquest poble on havia passat dues llargues estades, el 1898-99 i el 1909, no l'oblidava, que feia dos anys, el 1967, se li havia dedicat un carrer i, en fi, que tenien la idea de reunir, en un centre museu, a través de reproduccions, els dibuixos i pintures que va fer a Horta, en una simbiosi artística, humana i paisatgística tan completa que va fer dir a l'artista: "Tot el que sé ho he après a Horta". El 1969 havien passat 60 anys -i tantes coses per entremig- de la seua segona estada, i una nova generació de gent d'Horta -més preparada per la democràcia que no instal·lada en la por del franquisme- volia obrir finestres a la cultura i a fer valdre que al sud de Catalunya, protegit per les muntanyes del Port, hi va viure i crear, hi va ser feliç amb la senzilla i valuosa gent de la terra, l'home que revolucionava amb el cubisme -creat en part aquí- l'art del segle XX.

Els preparatius de la visita a Picasso -al castell de Nôtre Dame de Vie, als afores de Cannes, a la Costa Blava provençal- van ser tota una odissea per part dels expedicionaris, acompanyats per Maria Josep Prats, cunyada de Joaquim Ferràs, que traduïa al francès la conversa que mantenien els tres congregats.

Aquest episodi ja havia estat narrat per escrit (al *Butlletí del Centre d'Estudis de la Terra Alta*, fundat el 1980) per Joaquim Ferràs Boix (farmacèutic del poble, iniciador del Centre Picasso, mort el passat març a 85 anys), i al llarg de tota la seva vida, des d'aquella històrica visita de 1969, recordava sovint als amics l'emoció que es produí durant la trobada i entrevista amb Picasso, el qual no se'n sabia avenir de tenir davant seu gent del poble, una imatge del qual -la muntanya de Santa Bàrbara, que tant havia pintat- tenia al seu estudi en una tela a l'oli pintada pel seu gran amic Manuel Pallarès, fill d'Horta, i que va ser qui el portà a curar-se entre els seus aires sanitosos.

Per celebrar aquesta commemoració dels 50 anys de la visita, el Centre Picasso d'Horta, en col·laboració amb l'Ajuntament, ha organitzat una sessió per al dissabte 2 de novembre (19 h, a l'Ecomuseu dels Ports), en què intervinbran Joaquim Ferràs Prats (exalcalde, fill del fundador del Centre), Elias Gastón, president del Centre, el pintor tortosí Jaume Rocamora i possiblement Arnau Puig, historiador i crític d'art, filòsof, supervivent del mític grup artístic Dau al Set, entre 1946 i 1951.

Tots ells -amb altres membres del Centre, els historiadors Salvador Carbó i Eduard Vallès, i tothom que vulgui acudir- rebran homenatge a la memòria de Joaquim Ferràs Boix, i a la de la seva esposa, Maria Carme Prats, morta fa poc més de deu anys, els autèntics iniciadors, fa més de 40 anys, amb el suport de l'expert en Picasso, Palau Fabre, de la recuperació del genial malagueny a Horta.